

Memo

memonummer 1
datum 6 december 2017
aan C. Langenbos Staatsbosbeheer
van Patricia Zeinstra Antea Group
kopie
project Vervolg bestemmingsplan Korfwaterweg te Petten
projectnr. 0412074.00
betreft Oplegnotitie nav nieuwe Wet natuurbescherming

Aanleiding

In opdracht van Staatsbosbeheer is door Antea Group in 2013 een Quicksan opgesteld voor een bestemmingsplanwijziging van het perceel Korfwaterweg 13a, Petten. Het voornemen betreft enkel een wijziging van de functie van de bebouwing zonder dat sprake is van een fysieke aantasting van het gebouw of naastgelegen gronden. Het is beoogd om de bedrijfsbestemming (met aanduiding gemeentewerken) om te zetten naar een bestemming wonen en tuin. In de Quicksan (Antea Group, 2013) is het voornemen getoetst aan de toentertijd geldende natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de NNN. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) in werking getreden. Deze wet heeft de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 vervangen.

De Wnb brengt enkele wijzigingen met zich mee wat betreft natuurbescherming. In de nieuwe wet treedt de provincie op als bevoegd gezag (met uitzondering van landelijke projecten). Inhoudelijk zijn als gevolg van de wetswijziging voornamelijk (maar niet uitsluitend) veranderingen opgetreden in de soortenbescherming (voorheen geborgd door de Flora- en faunawet). Zo zijn na de inwerkingtreding veel zeevissen, zoetwatervissen, dagvlinders en plantensoorten niet meer beschermd. Er zijn echter ook een aantal vlinder-, libel- en plantensoorten die bij de inwerkingtreding van de Wnb juist wel een beschermde status hebben gekregen. Daarnaast geldt in bepaalde provincies voor een aantal tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet geen vrijstelling meer. In provincie Noord-Holland, waar de planlocatie is gelegen, is de bunzing, hermelijn en wezel niet langer vrijgesteld. De wetswijziging heeft mogelijk invloed op de conclusies van de eerder opgestelde Quicksan. In voorliggende oplegnotitie is dit onderzocht.

In de Quicksan is ook ingegaan op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze gebieden worden beschermd via het ruimtelijk spoor, niet via de Wnb. De begrenzing wordt regelmatig (circa jaarlijks) aangepast en wordt daarom in deze oplegnotitie opnieuw bekeken. Ook wordt onderzocht of de conclusies ten aanzien van Natura 2000-gebieden nog steeds gelden.

Doel en methodiek

Het doel van voorliggende oplegnotitie is om te bepalen wat de gevolgen zijn van de wetswijziging voor de conclusies uit de "Quick scan groene wetgeving bestemmingsplanwijziging Korfwaterweg 13a Petten" (Antea Group, 2013). Middels gegevens uit het NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna; periode 2012-2017 en 2,5 kilometer omtrek) in combinatie met de kennis van aanwezige biotopen is bepaald of binnen de invloedsfeer van het plangebied 'nieuwe' beschermde soorten voor kunnen komen. Aangezien tijdens de toetsing in 2013 is gebleken dat het voorkomen van zwaar beschermde soorten uitgesloten kan worden én in de tussentijd geen veranderingen zijn opgetreden, is de uitgevoerde toetsing juridisch gezien vijf jaar geldig. Er is derhalve geen terreinbezoek nodig om het biotoop opnieuw vast te stellen. Na het vaststellen van 'nieuw' beschermde soorten is vervolgens gekeken of er sprake is van effecten op deze soorten. Vervolgens is bepaald wat de gevolgen van de wetswijziging zijn op soorten die reeds zijn behandeld in de Quicksan. Ten slotte wordt bekeken of de conclusies ten aanzien van beschermde gebieden (NNN en Natura 2000-gebieden) nog steeds geldig zijn.

Voorkomen nieuw beschermde soorten en mogelijke effecten

Nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten (Bijlage onderdeel A van de Wnb)

De nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Wel is de bruine eikenpage en duinparelmoervlinder in de ruime omgeving van het plangebied waargenomen. De bruine eikenpage is een vrij zeldzame standvlinder die lokaal voorkomt op de hogere zandgronden in het binnenland, de duinen en Zuid-Limburg. De soort, met als waardplant eik, komt daar voor in bosranden, open bospaden, eikenhakhout, kapvlakten in eikenbossen en jonge eikenaanplant (vlinderstichting.nl). Aangezien het plangebied vooral bestaat uit duindoornstruweel, is het plangebied geen geschikt biotoop voor de bruine eikenpage. De duinparelmoervlinder is eveneens een zeldzame standvlinder die vooral voorkomt in de duinen van Noord-Holland en op de Waddeneilanden. In de duinen komt de soort voor in open duingraslanden en vochtige duinvalleien. De soort heeft diverse viooltjes als waardplant. Het biotoop komt hier niet mee overeen (dichte strook duindoornstruweel). Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten op deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw beschermde vissoorten (Bijlage onderdeel A van de Wnb)

Er zijn geen watergangen binnen het plangebied aanwezig. Uit NDFF komen geen waarnemingen van soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van nieuw beschermde vissoorten binnen het plangebied kan daarmee eveneens worden uitgesloten.

Nieuw beschermde plantensoorten (Bijlage onderdeel B van de Wnb)

Uit NDFF blijkt dat de nieuw beschermde plantensoort glad biggenkruid is waargenomen op ruim 2,5 km van het plangebied. De soort prefereert zonnige, warme open plaatsen (pioniervegetaties) op droge, voedselarme (met name stikstofarme), zwak zure, kalkarme grond (leemarm en lemig zand). De soort komt derhalve voor op akkers, zeeduinen (laag blijvend duingrasland), bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en grasland/gazons (FLORON). Het groen in het plangebied bestaat voornamelijk uit duindoornstruweel, met een deel (vrij dicht) gazon. In het gazon zou glad biggenkruid kunnen voorkomen. Glad biggenkruid is een eenjarige plant en bloeit van juni tot en met september (FLORON). De kieming kan zowel plaatsvinden in het najaar als het voorjaar (Beschermingsplan Akkerplanten, DLV). Het is denkbaar dat in de toekomst het bestaande gebouw wordt omgevormd tot woonhuis en dat de buitenruimte wordt omgevormd tot een geheel gecultiveerde tuin. Er is geen toename van bebouwing en daarmee oppervlakteverlies van groen. Bij de omvorming tot geheel gecultiveerde tuin kan sprake zijn van beschadiging van glad biggenkruid. Deze soort valt onder bescherming van artikel 3.10. Het is derhalve verboden om de plant (in hun natuurlijk verspreidingsgebied) opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, onwortelen of te vernielen. Indien omvorming van de tuin plaatsvindt na de bloei van glad biggenkruid (na september en vóór het nieuwe groeiseizoen circa maart) zijn negatieve effecten op glad biggenkruid uitgesloten. Eventuele omwoeling van de tuin kan zelfs positieve effecten hebben op glad biggenkruid doordat (in eerste instantie) een meer pionierachtige vegetatie ontstaat. Door eventuele omvorming van de tuin na september plaats te laten vinden is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

Wijzigingen bescherming reeds vastgestelde soorten

Uit de Quickscan (Antea Group, 2013) is gebleken dat in de omgeving van het plangebied mogelijk eekhoorn, zandhagedis, rugstreeppad, diverse marterachtigen en diverse vleermuizen voorkomen. Daarnaast zijn (algemene) broedvogels te verwachten. De consequenties van de wetswijziging voor deze conclusies worden hieronder beschreven.

Zoogdieren

In het plangebied komen diverse vleermuizen voor. De conclusie met betrekking tot vleermuizen (Antea Group, 2013) blijft gelijk onder de Wet natuurbescherming. Aangezien het oppervlakte aan bebouwing niet toeneemt, blijft het plangebied zijn functie als foerageergebied behouden. Negatieve effecten zijn uitgesloten en het plan blijft uitvoerbaar.

De conclusie ten aanzien van de eekhoorn blijft gelijk, deze komt naar verwachting niet voor in het plangebied zelf omdat oudere bomen ontbreken. Negatieve effecten op de eekhoorn zelf zijn derhalve uitgesloten.

Daarnaast komt uit NDFF naar voren dat soorten als gewone zeehond, grijze zeehond en bruinvis voorkomen binnen 2,5 km vanaf het plangebied. Aangezien deze soorten gebonden zijn aan de zee (en deels zandplaten en/of strand), zullen zij niet voorkomen in (de directe omgeving van) het plangebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Tot slot blijkt uit NDFF dat diverse marterachtigen in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. Het betreft boomarter, bunzing, hermelijn en wezel. Het zijn allen nationaal beschermde soorten (onderdeel A) vallend onder de bescherming van de verboden gesteld in artikel 3.10. Deze zijn onder de Wet natuurbescherming niet meer vrijgesteld, en dus beschermd. Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de dieren opzettelijk te beschadigen of vernietigen. Het is eveneens verboden de soorten opzettelijk te doden of vangen. In het dichte duindoornstruweel kunnen zich mogelijk verblijfplaatsen van marterachtigen bevinden. Gezien de aanwezige weg (Korfwaterweg) en het fietspad voor meer dan driekwart het plangebied omringen is het echter onwaarschijnlijk dat deze schuwe soorten zich in het struweel ophouden. Mogelijk wordt het plangebied incidenteel gebruikt als foerageergebied. Het is naar verwachting dan ook geen essentieel leefgebied voor de soort. Bovendien is in de omgeving ruim voldoende alternatief en rustiger leefgebied aanwezig. Omvorming van het duindoornstruweel naar gecultiveerde tuin zal dan geen negatieve effecten hebben op de instandhouding van de soorten. De bestemmingsplanwijziging blijft daardoor wat betreft marterachtigen en andere beschermde zoogdieren uitvoerbaar.

Reptielen en amfibieën

De conclusie ten aanzien van de zandhagedis blijft gelijk. Deze komt niet voor in het plangebied zelf doordat open kale zandplekken (de voortplantingsplaats) ontbreken. Negatieve effecten op de zandhagedis zijn derhalve uitgesloten.

Uit NDFF blijkt daarnaast dat de dikkopschildpad is waargenomen in de omgeving van het plangebied. De soort is een dwaalgast en maakt geen gebruik van de Nederlandse stranden om eieren af te zetten (RAVON). Aanwezigheid van de dikkopschildpad in het plangebied is uitgesloten. Daarmee zijn negatieve effecten eveneens uitgesloten.

De rugstreeppad kan het plangebied incidenteel passeren doordat het een geschikt landbiotoop betreft. Gezien de hoog opgaande dichte begroeiing maakt het plangebied echter geen deel uit van zijn functionele leefgebied. De soort geeft namelijk de voorkeur aan open vegetaties. De conclusie wat betreft rugstreeppad blijft gelijk onder de Wet natuurbescherming. De bestemmingsplanwijziging sluit namelijk een toename van verharding uit, waardoor het gebied geschikt blijft als landbiotoop. Negatieve effecten op de rugstreeppad zijn uitgesloten en het bestemmingsplan blijft uitvoerbaar.

Flora

Uit NDFF-gegevens blijkt dat de groenknolorchis is waargenomen in de omgeving van het plangebied. De soort staat op vrij natte, iets open (verstoorde) plaatsen op voedselarme, zwak zure tot kalkhoudende grond. De groenknolorchis is dan ook te vinden in duinvalleien, afgravingen, opgespoten grond (zand) en moerassen (FLORON). Dergelijke omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied. Aanwezigheid van en daarmee negatieve effecten op groenknolorchis zijn uitgesloten. Zoals hiervoor besproken is er een (kleine) kans op glad biggenkruid in het plangebied. Indien omvorming van de tuin plaatsvindt na de bloei van glad biggenkruid (na september en vóór het nieuwe groeiseizoen circa maart) zijn negatieve effecten op glad biggenkruid uitgesloten. De bestemmingsplanwijziging blijft dan wat betreft beschermde flora uitvoerbaar.

Algemene broedvogels

Ook in de Wet natuurbescherming blijven in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. De conclusie met betrekking tot algemene broedvogels uit de Quickscan blijft gelijk (Antea Group, 2013). Verstoring van broedende broedvogels moet worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal maart tot en met juli) uitvoeren. Op deze wijze zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde voor het vaststellen van het plan.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Hier treden geen veranderingen op ten opzichte van eerdere wetgeving.

Verandering gebiedenbescherming

Voor wat betreft het Natuur Netwerk Nederland (NNN), voorheen EHS, blijven de conclusies van gelijke aard. Het beschermingsregime kent nog steeds geen externe werking. In tegenstelling tot een aantal jaren geleden, ligt het plangebied nu duidelijk buiten de NNN-begrenzing. Zie ook figuur 1. Er is dan van directe aantasting van het NNN-gebied zeker geen sprake. Aangezien de eventuele verbouwing van beperkte schaal en omvang is, zijn effecten van de beoogde bestemmingswijziging op omgeving van het plangebied uitgesloten. Vanuit dit oogpunt en vanwege het feit dat de NNN geen externe werking kent zijn er voor de beoogde bestemmingsplanwijzigingen geen belemmeringen vanuit het toetsingskader van het NNN.

Figuur 1. NNN-gebied (groene arcering) rondom plangebied (rood omkaderd). Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Holland, 2017.

Voor wat betreft Natura 2000-gebieden blijven de conclusies eveneens ongewijzigd. Het plangebied ligt nog steeds buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettermerduinen. De verwachting is nog steeds dat de aangewezen vogelsoorten niet zullen broeden of overwinteren nabij het plangebied. De vogelsoorten zijn watergebonden (aalscholver, roerdomp, lepelaar, slobbeend, dwerggans) en komen voor in het Zwanenwater of het open duin (Tapuit). Het aangrenzende deel van het Natura 2000-gebied bestaat nog steeds uit Duinbossen (H2180A). Gezien de beperkte schaal en omvang van de beoogde ontwikkeling en aangezien het aangrenzende Natura 2000-gebied geen leefgebied vormt voor de aangewezen vogelsoorten zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van niet-broedvogel en broedvogelsoorten uitgesloten. Overige effecten, zoals verzuring en vermessing op habitattypen, worden eveneens niet verwacht doordat het enkel een bestemmingsplanwijziging betreft. Mede gezien

de beperkte schaal zijn als gevolg van de bestemmingsplanwijziging daarmee geen negatieve effecten op habitattypes aanwezig. Voor wat betreft gebiedenbescherming van de Wet natuurbescherming zijn er geen belemmeringen voor het vaststellen van het plan.

Conclusie

De inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 leidt tot (beperkte) verandering van de conclusies gesteld in de Quicksan (Antea Group, 2013). Zo komt de nieuw beschermde soort glad biggenkruid mogelijk voor in het gazon in het plangebied. Door de werkzaamheden aan de tuin echter na de bloei en zaadzetting van glad biggenkruid te laten plaatsvinden (na september) maar voor het nieuwe groeiseizoen (circa maart), zijn negatieve effecten op glad biggenkruid uitgesloten en blijft het plan uitvoerbaar. Daarnaast zijn de marterachtigen onder de Wet natuurbescherming niet langer vrijgesteld in provincie Noord-Holland. Gezien de reeds aanwezige vorm van verstoring (fietspad en Korfwaterweg) zal het plangebied geen essentieel leefgebied voor marterachtigen vormen. Er is in de omgeving ruim voldoende alternatief en rustiger leefgebied aanwezig. Negatieve effecten op de instandhouding van de soort zijn uitgesloten waardoor het plan uitvoerbaar blijft. De aan zee gebonden soorten grijze zeehond, gewone zeehond, bruinvis en dikkopschildpad zullen niet in het plangebied aanwezig zijn en geen negatieve effecten ondervinden.

De oude conclusies ten aanzien van vleermuizen blijven van gelijke aard. Dit geldt ook voor eekhoorn, zandhagedis, rugstreeppad en groenknolorchis. Er zijn geen negatieve effecten op deze soorten. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening gehouden worden met het voorkomen van verstoring van broedende vogels (niet werken van maart tot en met juli). In combinatie met glad biggenkruid houdt dit in dat eventuele werkzaamheden niet mogen plaatsvinden van maart tot en met september. De soortbescherming van de Wet natuurbescherming vormt dan geen belemmering voor het vaststellen van het plan.

Vanuit het beschermingsregime van de NNN is geen belemmering voor het uitvoeren van het plan. Het plangebied valt nu duidelijk buiten het NNN. Voor wat betreft Natura 2000-gebieden is het plan eveneens uitvoerbaar. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van vogels en habitattypen zijn uitgesloten door de beperkte schaal en omvang van de beoogde ontwikkeling. De gebiedenbescherming vormt al met al geen belemmering voor het vaststellen van het plan.

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
6-12-2017	definitief	M.L. Braad	A. van Dongen